

Działania lokalne, efekty realne

– czyli jak fundusze unijne zmieniają oblicze obszarów wiejskich na Pomorzu

Blisko 50 mln euro – to kwota środków unijnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 przeznaczona na realizację projektów z zakresu scalania gruntów, infrastruktury technicznej, ale również społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej w województwie pomorskim. Kolejne, ponad 34 mln euro to pieniądze pozostające w dyspozycji Lokalnych Grup Działania, z których korzystają zarówno przedsiębiorcy, jak i gminy, instytucje kultury, organizacje pozarządowe oraz parafie.

Ze wsparciem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na terenie całego województwa pomorskiego powstają miejsca spotkań i rekreacji – świetlice wiejskie, domy kultury, boiska sportowe, place zabaw, siłownie zewnętrzne. Nowe oblicze zyskują również centra wsi, odnawiane są też cenne zabytki. „Na rewitalizację centrów miejscowości oraz inwestycje związane z ochroną zabytków i budownictwa tradycyjnego, Zarząd Województwa Pomorskiego ogłosił 2 konkursy. W wyniku ich rozstrzygnięcia podpisane zostały umowy na dofinansowanie ośmiu inwestycji, których całkowity koszt wynosi ponad 6 mln zł, a unijny wkład – prawie 4 mln zł” – wyjaśnia Wiesław Byczkowski, Wicemarszałek Województwa Pomorskiego.

Jedną z takich inwestycji zrealizowana została w Kiełpinie, w gminie Kartuszy. Projekt dotyczył remontu zabytkowego przykościelnego budynku i jego adaptacji na miejsce spotkań mieszkańców i filię Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej. W pięknie odrestaurowanym budynku swoje miejsce, oprócz zbiorów bibliotecznych, znalazły też różne stowarzyszenia, m.in. koło gospodyń wiejskich „Kiełpinianki”, które organizuje tu swoje spotkania, a także warsztaty dla dzieci. „Wspólna Chata” – tak obiekt nazwali sami mieszkańcy, którzy wykorzystują go na zajęcia edukacyjno-kulturalne, spotkania okolicznościowe i aktywności sportowe. „Na uratowanie niszczonego budynku i przystosowanie go do nowych funkcji gmina Kartuszy pozyskała 0,5 mln zł. To unijne wsparcie umożliwiło nam przeprowadzenie tej potrzebnej

ARCHIWUM UMWP

Odnowiony zabytek w Kiełpinie

w Kiełpinie inwestycji – mówi Mieczysław Gołuński, Burmistrz Kartuszy.

Środkami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 przeznaczonymi na rozwój – szeroko rozumianej – przestrzeni publicznej dysponują również Lokalne Grupy Działania realizujące na swoim terenie Lokalne Strategie Rozwoju. To kluczowy dokument pokazujący diagnozę konkretnego obszaru oraz preferowane i uzgodnione w drodze konsultacji społecznych kierunki jego rozwoju. Strategia określa również najbardziej oczeki-

wane i pożądane przez lokalną społeczność projekty, a zatem pokazuje, jakich zmian w najbliższym otoczeniu oczekują mieszkańcy. „Lokalna społeczność najlepiej zna problemy, potrzeby i potencjał swojego obszaru. Czynny udział mieszkańców w przygotowaniu, a potem realizacji strategii rozwoju jest gwarantem efektywnego wydatkowania środków” – mówi Wiesław Byczkowski, Wicemarszałek Województwa Pomorskiego.

Lokalne Grupy Działania ogłaszają konkursy indywidualnie dla swojego obszaru. Nabory cieszą się ogromnym zainteresowaniem wśród lokalnych samorządów, instytucji kultury, organizacji pozarządowych, a także parafii. Przy unijnym dofinansowaniu wynoszącym ponad 28 mln zł, podpisano ponad 300 umów na realizację projektów z zakresu infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i kulturalnej. W wielu, nawet najmniejszych zakątkach naszego regionu, powstały place zabaw, boiska sportowe, siłownie zewnętrzne, skateparki, ścieżki rowerowe i różnego rodzaju miejsca wypoczynku i rekreacji, z których bezpośrednio korzystają mieszkańcy. W niektórych miejscach powstały prawdziwe kompleksy rekreacyjne. Przykładem może być projekt zrealizowany w Bąkowie, w gminie Kolbudy,

w ramach którego – niewykorzystywany dotychczas plac przy świetlicy wiejskiej – zagospodarowano na miejsce do aktywnej rekreacji. Największą atrakcją, zwłaszcza dla najmłodszych mieszkańców, jest rowerowy plac zabaw, tzw. pumptrack. To asfaltowy tor składający się z garbów, pro-

swoją przygodę z jednośladem. W ramach projektu powstała również siłownia plenerowa, boisko oraz tor do gry w bule, a obok infrastruktury sportowej – miejsce na grilla lub ognisko. Całość inwestycji kosztowała ponad 500 tys. zł, a samorząd Kolbudy pozyskał na to zadanie blisko 300 tys. zł z unijnego dofinansowania.

Po unijne środki, dostępne za pośrednictwem Lokalnych Grup Działania, sięgają również parafie. Wsparcie finansowe umożliwiło renowację wielu cennych zabytków sakralnych na Pomorzu. Dofinansowane zostały m.in. prace konserwatorskie w kościele pw. Trójcy Przenajświętszej w Dzierżgoniu. Dzięki wykonanym pracom, obejmującym m.in. odnowienie rzeźby, snycerki oraz rekonstrukcję złoceń i srebrzeń, udało się uratować barokowy drewniany ołtarz św. Józefa, wpisany do rejestru zabytków województwa pomorskiego.

Setki projektów inwestycyjnych powstałych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich widocznych jest „gołym okiem” na obszarze całego województwa, o czym przypominają i uzmysławiają tablice informacyjne. Powstała baza infrastrukturalna daje impuls do działania formalnym i pozaformalnym organizacjom działającym na danym obszarze. Podmioty te pozyskują dalsze środki na tzw. „zadania miękkie” – spotkania edukacyjne, warszta-

SZYMON LANGNER

Plac rekreacyjny w Bąkowie

tylonych zakrętów oraz małych „hopkek” ułożonych w takiej kolejności, aby możliwe było rozpedzenie się i utrzymywanie prędkości bez pedałowania. Dzięki niewielkim rozmiarom przeszkodom radość z jazdy czerpać mogą zarówno dorośli użytkownicy, jak i dzieci, które dopiero zaczynają

ty rękodzielnicze, jarmarki, festyny służące promocji produktów lokalnych, zajęcia kulturalne i sportowe dla dzieci, młodzieży a także seniorów. Również tego typu projekty realizowane są ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

ARCHIWUM UMWP

Wspólna Chata w Kiełpinie stała się bazą prowadzenia działań edukacyjnych i kulturalnych

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Institucja Zarządzająca PROW na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju wsi

Materiał opracowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego